

Hierna volgt een officieuze vertaling van de originele Engelse tekst van de Internationale Conventie ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en hun Gezinsleden. Dit is een werkdocument vertaald door de Cel Vertalingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

---

Verenigde Naties

**A/RES/45/158**

**ALGEMENE VERGADERING**

ALGEMENE distr.

18 december 1990

ORIGINEEL:  
ENGELS

---

A/RES/45/158  
69<sup>e</sup> plenaire vergadering  
18 december 1990

45/158. Internationale Conventie ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en hun Gezinsleden

De Algemene Vergadering,

Nogmaals bevestigend de permanente geldigheid van de principes en normen die neergelegd zijn in de basisdocumenten betreffende de internationale bescherming van mensenrechten, vooral in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Internationale Verdragen over Mensenrechten, de Internationale Conventie ter Eliminatie van Alle Vormen van Raciale Discriminatie en het Verdrag ter Uitbanning van Alle Vormen van Discriminatie ten aanzien van Vrouwen,

Indachtig de principes en normen die in het kader van de Internationale Arbeidsorganisatie werden neergelegd en het belang van de taak die wordt uitgevoerd in verband met arbeidsmigranten en hun gezinnen in andere gespecialiseerde agentschappen en binnen de verschillende organen van de Verenigde Naties;

Herhalend dat er, ondanks het feit dat er reeds een groep gevestigde principes en waarden bestaat, nood is aan verdere inspanningen om de situatie te verbeteren en de mensenrechten en de waardigheid van alle arbeidsmigranten en hun gezinnen te waarborgen,

Herinnerend aan haar Resolutie 34/172 van 17 december 1979, waarin ze besloot een werkgroep, toegankelijk voor alle lidstaten, op te richten om een internationale Conventie uit te werken ter bescherming van de rechten van alle arbeidsmigranten en hun gezinnen,

Eveneens herinnerend aan haar Resoluties 35/198 van 15 december 1980, 36/160 van 16 december 1981, 37/170 van 17 december 1982, 38/86 van 16 december 1983, 39/102 van 14 december 1984,

40/130 van 13 december 1985, 41/151 van 4 december 1986, 42/140 van 7 december 1987, 43/146 van 8 december 1988 en 44/155 van 15 december 1989 waarmee ze het mandaat van de Werkgroep voor het Ontwerpen van een Internationale Conventie ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en Hun Gezinnen hernieuwde en hem ertoe opriep zijn werk voort te zetten,

Na studie van het rapport van de Werkgroep over zijn 9<sup>e</sup> intersessionele vergadering, die plaatsvond van 29 mei tot 8 juni 1990, met het oog op de afwerking van de overige artikels en gezien de resultaten van de technische herziening van het Conventie-ontwerp dat aan het Centrum voor Mensenrechten van het Secretariaat werd toevertrouwd overeenkomstig Resolutie 44/155,

Indachtig het feit dat de Werkgroep erin slaagde zijn doelstellingen te bereiken in overeenstemming met het mandaat dat hem werd toegekend door de Algemene Vergadering,

1. Drukt haar waardering uit tegenover de Werkgroep die het ontwerp van de Internationale Conventie ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en Hun Gezinsleden uitgewerkt heeft;

2. Keurt de Internationale Conventie ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en Hun Gezinsleden, die zich in annex bij deze Resolutie bevindt, goed en stelt ze open voor ondertekening, bekrachtiging en toetreding;

3. Roept alle lidstaten op, de ondertekening en de bekrachtiging van of de toetreding tot de Conventie als een prioriteit te beschouwen en drukt de hoop uit dat ze binnenkort van kracht zal worden;

4. Verzoekt de Secretaris-Generaal alle voorzieningen en bijstand ter beschikking te stellen die nodig zijn voor de verspreiding van informatie over de Conventie;

5. Verzoekt de agentschappen en organisaties van de Verenigde Naties, alsook intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties, hun inspanningen om informatie over de Conventie te verspreiden en het begrip ervan te stimuleren te intensifiëren;

6. Verzoekt de Secretaris-Generaal een rapport over de status van de Conventie in te dienen bij de Algemene Vergadering tijdens haar 46<sup>e</sup> vergadering;

## Preambule

De Staten die partij zijn bij deze Conventie,

In aanmerking nemend de principes die neergelegd zijn in de basisdocumenten van de Verenigde Naties met betrekking tot mensenrechten, vooral in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten, het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, de Internationale Conventie ter Eliminatie van Alle Vormen van Raciale Discriminatie, het Verdrag ter Uitbanning van Alle Vormen van Discriminatie ten aanzien van Vrouwen en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind,

Eveneens in aanmerking nemend de principes en normen die neergelegd zijn in de relevante documenten uitgewerkt in het kader van de Internationale Arbeidsorganisatie, vooral de Conventie over Migratie op Zoek naar Werk (Nr.97), de Conventie betreffende Migraties in Verkeerde Omstandigheden en de Promotie van Gelijke Kansen en Behandeling van Arbeidsmigranten (Nr. 143), de Aanbeveling over Migratie op zoek naar Werk (Nr. 86), de Aanbeveling betreffende Migrerende Werknemers (Nr. 151), De Conventie inzake Dwangarbeid of Verplichte Arbeid (Nr. 29) en de Conventie over de Afschaffing van Dwangarbeid (Nr. 105);

Nogmaals bevestigend het belang van de principes die neergelegd zijn in de Conventie tegen Discriminatie in Onderwijs van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur,

Herinnerend aan het Verdrag tegen Foltering en andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestraffing, de Verklaring van het Vierde Congres van de Verenigde Naties over de Preventie van Misdaad en de Behandeling van Misdadigers, de Gedragscode voor Ordehandhavers en de Conventies tegen Slavernij,

Eraan herinnerend dat één van de doelstellingen van de Internationale Arbeidsorganisatie, zoals bepaald in haar Statuut, de bescherming is van de belangen van werknemers die tewerkgesteld zijn in andere landen dan hun eigen land en denkend aan de expertise en ervaring die deze organisatie heeft in zaken die verband houden met arbeidsmigranten en hun gezinsleden,

Het belang erkennend van het werk dat wordt gedaan in verband met arbeidsmigranten en hun gezinsleden binnen de verschillende organen van de Verenigde Naties, vooral de Commissie voor Mensenrechten en de Commissie voor Sociale Ontwikkeling, en binnen de Organisatie van de Verenigde Naties voor Voeding en Landbouw, de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en de Wereldgezondheidsorganisatie, alsook binnen andere internationale organisaties,

Eveneens de vooruitgang erkennend die sommige Staten op regionaal of bilateraal vlak hebben geboekt met betrekking tot de bescherming van de rechten van arbeidsmigranten en hun gezinsleden alsook het belang en de bruikbaarheid van bilaterale en multilaterale akkoorden op dit gebied,

Zich het belang en de omvang realiserend van het migratiefenomeen dat miljoenen mensen betreft en een impact heeft op een groot aantal Staten in de internationale gemeenschap,

Zich bewust van de impact van de stromen arbeidsmigranten op Staten en betrokken partijen, en de wens uitdrukkelijk normen vast te leggen die kunnen bijdragen tot de harmonisering van de houdingen van de Staten door de aanneming van basisprincipes betreffende de behandeling van arbeidsmigranten en hun gezinsleden,

De kwetsbare situatie overwegende waarin arbeidsmigranten en hun gezinsleden zich vaak bevinden en die te wijten is aan, onder andere, hun afwezigheid van hun Staat van herkomst en aan de moeilijkheden waarmee ze kunnen worden geconfronteerd door hun aanwezigheid in de Staat van tewerkstelling,

Ervan overtuigd dat de rechten van arbeidsmigranten en hun gezinsleden niet overal genoeg erkend zijn en daarom de nodige internationale bescherming moeten genieten,

In aanmerking nemend het feit dat migratie vaak de oorzaak is van ernstige problemen voor de gezinsleden van arbeidsmigranten alsook voor de arbeidsmigranten zelf, vooral doordat het gezin uiteengedreven wordt,

Indachtig het feit dat de problemen bij migratie vaak nog ernstiger zijn in het geval van 'illegale' migratie en daarom ervan overtuigd dat passende actie moet worden aangemoedigd om het clandestiene verkeer en de clandestiene handel in arbeidsmigranten te voorkomen en uit te roeien en tegelijkertijd de bescherming van hun fundamentele mensenrechten te waarborgen,

Overwegende dat werknemers zonder papieren of in een 'illegale' situatie vaak tewerkgesteld worden in minder gunstige werkomstandigheden dan andere werknemers en dat sommige werkgevers dit als een aansporing beschouwen dergelijke werknemers te zoeken en zo de vruchten van oneerlijke concurrentie te plukken,

Eveneens overwegende dat de toevlucht tot de tewerkstelling van arbeidsmigranten die in een ‘illegale’ situatie verkeren ontmoedigd zal worden wanneer de fundamentele mensenrechten van alle arbeidsmigranten algemener erkend worden en, bovendien, dat de toekenning van bepaalde bijkomende rechten aan arbeidsmigranten en hun gezinsleden die in een ‘legale’ situatie verkeren alle migranten en werkgevers ertoe zal aansporen de door de betrokken Staten ingestelde wetten en procedures te respecteren en na te leven,

Bijgevolg overtuigd van de noodzaak de internationale bescherming van de rechten van alle arbeidsmigranten en hun gezinsleden tot stand te brengen door basisnormen opnieuw te bevestigen en neer te leggen in een allesomvattende conventie die universeel kan worden toegepast,

Zijn het volgende overeengekomen:

## DEEL 1

### Draagwijdte en definities

#### Artikel 1

1. Deze Conventie is van toepassing, tenzij hieronder anders voorzien, op alle arbeidsmigranten en hun gezinsleden zonder enig onderscheid van welke aard ook zoals geslacht, ras, huidskleur, taal, godsdienst of levensovertuiging, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of sociale afkomst, nationaliteit, leeftijd, economische status, eigendom, burgerlijke staat, geboorte of andere status.

2. Deze Conventie geldt gedurende het hele migratieproces van arbeidsmigranten en hun gezinsleden dat bestaat uit de voorbereiding voor de migratie, het vertrek, de doortocht en de hele periode van verblijf en betaalde activiteit in de Staat van tewerkstelling alsook de terugkeer naar de Staat van herkomst of de Staat waar ze hun vaste verblijfplaats hebben.

#### Artikel 2

##### Voor de toepassing van deze Conventie

1. verwijst de term “arbeidsmigrant” naar een persoon die een betaalde activiteit zal uitvoeren, uitvoert, of heeft uitgevoerd in een Staat waarvan hij of zij geen staatsburger is.

2. (a) verwijst de term “grensarbeider” naar een arbeidsmigrant die zijn of haar vaste verblijfplaats in een naburige Staat behoudt waarnaar hij of zij normaal gezien elke dag of tenminste één keer per week terugkeert;

(b) verwijst de term “seizoenarbeider” naar een arbeidsmigrant wiens werk door de aard ervan seizoensgebonden is en enkel gedurende een bepaalde tijd van het jaar wordt uitgeoefend;

(c) verwijst de term “zeevaarder”, waartoe ook een visser behoort, naar een arbeidsmigrant tewerkgesteld aan boord van een vaartuig dat geregistreerd is in een Staat waarvan hij of zij geen staatsburger is;

(d) verwijst de term “offshore-werknemer” naar een arbeidsmigrant tewerkgesteld op een offshore-installatie die onder de jurisdictie valt van een Staat waarvan hij of zij geen staatsburger is;

(e) verwijst de term “ambulante werknemer” naar een arbeidsmigrant die, terwijl hij of zij een vaste verblijfplaats heeft in één Staat, voor kortere periodes naar een andere Staat of andere Staten moet reizen door de aard van zijn of haar werk;

(f) verwijst de term “projectwerknemer” naar een arbeidsmigrant die voor een bepaalde periode tot een Staat van tewerkstelling wordt toegelaten enkel en alleen om aan een specifiek project te werken dat in die Staat wordt uitgevoerd door zijn of haar werkgever;

(g) verwijst de term “werknemer voor specifieke tewerkstelling” naar een arbeidsmigrant;

- (i) die door zijn of haar werkgever voor een beperkte en vastgelegde periode naar een Staat van tewerkstelling wordt gestuurd om een specifieke taak of opdracht uit te voeren; of
- (ii) die voor een beperkte en vastgelegde periode werk uitvoert dat professionele, commerciële, technische of andere uiterst gespecialiseerde kennis vereist; of
- (iii) die, op vraag van zijn of haar werkgever in de Staat van tewerkstelling voor een beperkte en vastgelegde periode werk uitvoert dat van voorbijgaande aard of van korte duur is;

en die verplicht is de Staat van tewerkstelling te verlaten, hetzij wanneer zijn of haar toegelaten verblijfsperiode is verstreken, hetzij eerder indien hij of zij niet langer die specifieke taak of opdracht vervult of dat werk uitvoert;

(h) verwijst de term “zelfstandige werknemer” naar een arbeidsmigrant die een betaalde activiteit uitoefent, maar niet met een arbeidscontract, en die de kost verdient door deze activiteit normaal gezien alleen of samen met leden van zijn of haar familie uit te voeren, en naar elke andere arbeidsmigrant die erkend is als zelfstandige door de wetgeving die van toepassing is in de Staat van tewerkstelling of door bilaterale of multilaterale akkoorden.

### Artikel 3

De huidige Conventie geldt niet voor:

(a) Personen gezonden of tewerkgesteld door internationale organisaties en agentschappen of personen gezonden of tewerkgesteld door een Staat buiten zijn grondgebied om officiële functies waar te nemen, wiens aanstelling en statuut geregeld worden door het algemeen internationaal recht of door specifieke internationale akkoorden of conventies;

(b) Personen gezonden of tewerkgesteld door een Staat of uit naam van die Staat buiten zijn grondgebied die deelnemen aan ontwikkelingsprogramma's en andere samenwerkingsprogramma's, wiens aanstelling en statuut geregeld worden in overleg met de Staat van tewerkstelling en die, overeenkomstig dat akkoord, niet beschouwd worden als arbeidsmigranten;

(c) Personen die als investeerders in een andere Staat gaan wonen dan hun Staat van herkomst;

(d) Vluchtelingen en staatlozen, tenzij een dergelijke toepassing voorzien is in de relevante nationale wetgeving van, of de internationale documenten die van kracht zijn voor, de betrokken verdragspartij;

(e) Studenten en stagiairs;

(f) Zeevaarders en offshore-werknemers die geen toelating hebben gekregen zich in de Staat van tewerkstelling te vestigen en een betaalde activiteit uit te oefenen;

### Artikel 4

Voor de toepassing van deze Conventie verwijst de term “gezinsleden” naar personen die getrouwd zijn met arbeidsmigranten of die een relatie met hen hebben die, volgens de wetgeving die van toepassing is, een gelijkaardig resultaat oplevert als een huwelijk, alsook de kinderen ten laste en

andere personen ten laste die erkend zijn als gezinsleden door de geldende wetgeving of door geldende bilaterale of multilaterale akkoorden tussen de betrokken Staten.

#### Artikel 5

Voor de toepassing van deze Conventie worden arbeidsmigranten en hun gezinsleden:

(a) beschouwd als zijnde in het bezit van papieren of verkerend in een 'legale' situatie wanneer ze de toelating hebben de Staat van tewerkstelling binnen te treden, er te blijven en er een betaalde activiteit uit te oefenen conform the wetgeving van die Staat en de internationale akkoorden waarbij die Staat partij is;

(b) beschouwd als zijnde zonder papieren of verkerend in een 'illegale' situatie wanneer zij niet voldoen aan de voorwaarden neergelegd in subparagraaf (a) van dit artikel.

#### Artikel 6

Voor de toepassing van deze Conventie:

(a) verwijst de term "Staat van herkomst" naar de Staat waarvan de betrokken persoon een staatsburger is;

(b) verwijst de term "Staat van tewerkstelling" naar een Staat waar de arbeidsmigrant een betaalde activiteit zal uitvoeren, uitvoert of heeft uitgevoerd, naar gelang van de omstandigheden;

(c) verwijst de term "Staat van doortocht" naar elke Staat waardoor de betrokken persoon passeert op weg naar de Staat van tewerkstelling of van de Staat van tewerkstelling naar de Staat van herkomst of de Staat waar hij of zij een vaste verblijfplaats heeft.

### DEEL II

Niet-discriminatie met betrekking tot rechten

#### Artikel 7

De verdragspartijen verbinden zich de in dit Verdrag erkende rechten te eerbiedigen en deze aan alle arbeidsmigranten en leden van hun gezin die binnen hun grondgebied verblijven en aan hun jurisdictie zijn onderworpen te verzekeren, zonder onderscheid van welke aard ook, zoals geslacht, ras, huidskleur, taal, godsdienst of levensovertuiging, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of sociale afkomst, nationaliteit, leeftijd, economische status, eigendom, burgerlijke staat, geboorte of andere status.

### DEEL III

De mensenrechten van alle arbeidsmigranten en hun gezinsleden

#### Artikel 8

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden zijn vrij elke Staat te verlaten, met inbegrip van hun Staat van herkomst. Dit recht is aan geen enkele beperking onderworpen tenzij de beperkingen die voorzien zijn in de wet of die noodzakelijk zijn ter bescherming van de nationale veiligheid, openbare orde, volksgezondheid of goede zeden of de rechten en vrijheden van anderen en die verenigbaar zijn met de andere in deze Conventie erkende rechten.

2. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht op elk ogenblik hun Staat van herkomst binnen te treden en er te blijven.

#### Artikel 9

Het recht op leven van arbeidsmigranten en hun gezinsleden wordt beschermd door de wet.

#### Artikel 10

Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin mag onderworpen worden aan folteringen of aan wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

#### Artikel 11

1. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin mag in slavernij of horigheid gehouden worden.

2. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin mag gedwongen worden dwangarbeid of verplichte arbeid te verrichten.

3. Paragraaf 2 van dit artikel mag niet zodanig worden uitgelegd dat in landen waar gevangenisstraf met dwangarbeid kan worden opgelegd als straf voor een misdrijf, het verrichten van dwangarbeid op grond van een door de bevoegde rechter uitgesproken veroordeling tot een zodanige straf, wordt verboden.

4. Voor de toepassing van dit artikel verwijst de term “gedwongen of verplichte arbeid” niet naar:

(a) Elke arbeid of elke dienst voor zover niet bedoeld in paragraaf 3 van dit artikel die gewoonlijk wordt verlangd van iemand die gevangen wordt gehouden uit hoofde van een wettig vonnis van een rechtbank of van een persoon gedurende diens voorwaardelijke invrijheidstelling;

(b) Elke dienst welke wordt gevorderd in het geval van een noodtoestand of ramp die het bestaan of het welzijn van de gemeenschap bedreigt;

(c) Elke arbeid of elke dienst die deel uitmaakt van de gewone burgerplichten, voor zover die ook aan de burgers van de betrokken Staat wordt opgelegd.

#### Artikel 12

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben recht op vrijheid van denken, geweten en godsdienst. Dit recht omvat de vrijheid een zelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden, alsmede de vrijheid, hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in hun particuliere leven, hun godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen in erediensden, het onderhouden ervan, door praktische toepassing en het onderwijzen ervan.

2. Op arbeidsmigranten en hun gezinsleden mag geen dwang worden uitgeoefend die een belemmering zou betekenen van hun vrijheid een door henzelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden.

3. De vrijheid zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen kan slechts in die mate worden beperkt als wordt voorgeschreven door de wet en noodzakelijk is ter bescherming van de openbare veiligheid, de orde, de volksgezondheid of de goede zeden of de fundamentele rechten en vrijheden van anderen.

4. De Staten die partij zijn bij deze Conventie verbinden zich ertoe de vrijheid te eerbiedigen van ouders, waarvan tenminste één arbeidsmigrant is, en, indien van toepassing, van wettige voogden, de religieuze en morele opvoeding van hun kinderen overeenkomstig hun eigen levensovertuiging te waarborgen.

#### Artikel 13

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht een mening te koesteren zonder inmenging.

2. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin hebben recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid inlichtingen en allerlei denkbeelden te zoeken, te ontvangen en te

verstrekken, ongeacht grenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst of met behulp van andere media naar hun keuze.

3. De uitoefening van het recht voorzien in paragraaf 2 van dit artikel brengt bijzondere plichten en verantwoordelijkheden met zich mee. Het kan daardoor onderworpen worden aan bepaalde beperkingen, maar enkel indien deze bij wet voorzien zijn en noodzakelijk zijn:

- (a) In het belang van de rechten of goede naam van anderen;
- (b) Ter bescherming van de nationale veiligheid van de betrokken Staten of de openbare orde of van de volksgezondheid of goede zeden;
- (c) Om de verspreiding van oorlogspropaganda te voorkomen;
- (d) Om het propageren te voorkomen van nationale, raciale of religieuze haat die aanzet tot discriminatie, vijandigheid of geweld.

#### Artikel 14

Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin mag onderworpen worden aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn of haar privé-leven, gezinsleven, woning, correspondentie of andere vormen van communicatie, noch aan onwettige aantasting van zijn of haar eer en goede naam. Elke arbeidsmigrant en lid van zijn of haar gezin heeft recht op bescherming door de wet tegen dergelijke inmenging of aantasting.

#### Artikel 15

Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin mag willekeurig beroofd worden van zijn of haar eigendom, of het nu om privé-eigendom gaat of om collectief bezit. Wanneer, volgens de wetgeving die in de Staat van tewerkstelling van toepassing is, de bezittingen van een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar gezin geheel of gedeeltelijk onteigend worden, heeft de betrokkene recht op een eerlijke en passende vergoeding.

#### Artikel 16

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben recht op vrijheid en veiligheid van hun persoon.

2. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin hebben recht op effectieve bescherming door de Staat tegen geweld, lichamelijk letsel, bedreigingen en intimidatie, hetzij door overheidsfunctionarissen hetzij door individuen, groepen of instellingen.

3. Elke verificatie door ordehandhavers van de identiteit van arbeidsmigranten of leden van hun gezin wordt uitgevoerd overeenkomstig de wettelijk voorgeschreven procedures.

4. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin mogen niet, noch individueel noch in groep, willekeurig gearresteerd of vastgehouden worden; ze mogen hun vrijheid niet ontnomen worden, tenzij op grond van en overeenkomstig de wettelijk voorgeschreven procedures.

5. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die gearresteerd worden, worden op het moment van de arrestatie, voor zover mogelijk, in een taal die ze verstaan op de hoogte gebracht van de redenen voor hun arrestatie en worden onverwijld geïnformeerd in een taal die ze verstaan over alle beschuldigingen die tegen hen zijn ingebracht.

6. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die gearresteerd zijn of gedetineerd voor criminele feiten worden onverwijld voor een rechter of voor een andere magistraat die door de wet bevoegd verklaard is rechterlijke macht uit te oefenen geleid en hebben het recht binnen een redelijke termijn berecht te worden of in vrijheid te worden gesteld. Het mag niet de algemene regel zijn dat ze

gedetineerd worden in afwachting van hun proces, maar hun invrijheidstelling kan afhankelijk worden gesteld van een waarborg voor de verschijning van de betrokkene ter rechtszitting, tijdens elk ander ogenblik van de gerechtelijke procedure en, indien het geval zich voordoet, ter uitvoering van het vonnis.

7. Wanneer een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar gezin gearresteerd is of opgesloten wordt in de gevangenis of in hechtenis wordt genomen in afwachting van zijn of haar proces of gedetineerd wordt op om het even welke andere manier:

(a) worden de consulaire of diplomatieke autoriteiten van zijn of haar Staat van herkomst of van een Staat die de belangen van die Staat verdedigt, op zijn of haar verzoek, onverwijld op de hoogte gebracht van zijn of haar arrestatie of detentie en van de redenen daarvoor;

(b) heeft de betrokken persoon het recht te communiceren met de voormelde autoriteiten. Elke kennisgeving van de betrokken persoon aan de voormelde autoriteiten wordt onverwijld doorgegeven en hij of zij heeft eveneens het recht onverwijld kennisgevingen te ontvangen die door de voormelde autoriteiten werden gezonden;

(c) De betrokken persoon wordt onverwijld op de hoogte gesteld van dit recht en van de rechten die voortvloeien uit relevante verdragen, indien deze bestaan, die van kracht zijn tussen de betrokken Staten, te corresponderen en samen te komen met vertegenwoordigers van de voormelde autoriteiten en afspraken met hen te maken voor zijn of haar wettelijke vertegenwoordiging.

8. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die hun vrijheid ontnomen zijn door arrestatie of detentie hebben het recht de zaak voor een rechtbank te brengen zodat de rechtbank onverwijld kan beslissen of hun detentie rechtmatig is en hun vrijlating te bevelen indien de detentie niet rechtmatig is. Wanneer ze een dergelijke rechtszaak bijwonen, worden ze bijgestaan, indien nodig gratis, door een tolk, wanneer ze de gebruikte taal niet begrijpen of spreken.

9. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die het slachtoffer geweest zijn van een onrechtmatige arrestatie of detentie hebben een af te dwingen recht op schadeloosstelling.

#### Artikel 17

1. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die hun vrijheid ontnomen zijn, dienen behandeld te worden op een menselijke manier en met respect voor de waardigheid, inherent aan de menselijke persoon, en voor hun culturele identiteit.

2. Beschuldigde arbeidsmigranten en leden van hun gezin dienen, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, gescheiden te worden van veroordeelden en een afzonderlijke behandeling te krijgen overeenkomstig hun staat van niet-veroordeelden. Beschuldigde jongeren dienen te worden gescheiden van volwassenen en zo spoedig mogelijk voor de rechter te worden geleid.

3. Een arbeidsmigrant of lid van zijn of haar gezin die vastgehouden wordt in een Staat van doortocht of een Staat van tewerkstelling wegens schending van de migratiebepalingen wordt, voor zover haalbaar, gescheiden gehouden van veroordeelde personen of personen die vastgehouden worden in afwachting van hun proces.

4. Tijdens elke periode van gevangenschap in uitvoering van een door een gerechtshof opgelegde straf, is de hoofddoelstelling van de behandeling van een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar gezin zijn of haar heropvoeding en sociale reclassering. Jeugdige overtreeders dienen gescheiden te worden gehouden van volwassenen en behandeld te worden in overeenstemming met hun leeftijd en wettelijke staat.

5. Tijdens de detentie of gevangenschap hebben arbeidsmigranten en hun gezinsleden evenveel recht als de staatsburgers op bezoek door hun familieleden.

6. Wanneer een arbeidsmigrant zijn of haar vrijheid ontnomen is, besteden de bevoegde autoriteiten van de betrokken Staat aandacht aan de problemen die dit kan opleveren voor zijn of haar gezinsleden, vooral voor de echtgenoten en echtgenotes en minderjarige kinderen.

7. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die op een of andere manier vastgehouden worden of in de gevangenis zitten in overeenstemming met de wetgeving die van toepassing is in de Staat van tewerkstelling of in de Staat van doortocht hebben dezelfde rechten als de staatsburgers van die Staten die in dezelfde situatie verkeren.

8. Wanneer een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar gezin vastgehouden wordt om na te gaan of de migratiebepalingen geschonden werden, moet hij of zij de daaruit voortvloeiende kosten niet dragen.

#### Artikel 18

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht gelijk behandeld te worden als de staatsburgers van de betrokken Staat voor de gerechtshoven en tribunalen. Bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hen ingestelde strafvervolging, of het vaststellen van hun burgerlijke rechten en verplichtingen in een rechtsgeding, hebben ze recht op een eerlijke en openbare behandeling door een bevoegd, onafhankelijk en onpartijdig bij de wet ingesteld tribunaal.

2. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die beschuldigd worden van een strafbaar feit hebben het recht als onschuldig beschouwd te worden tot hun schuld volgens de wet bewezen is.

3. Bij de bepaling van een strafbaar feit tegen hen, hebben arbeidsmigranten en hun gezinsleden recht op de volgende minimumgaranties:

(a) onverwijld en in bijzonderheden, in een taal die ze verstaan, op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hen ingebrachte beschuldiging;

(b) te beschikken over voldoende tijd en faciliteiten voor de voorbereiding van hun verdediging en te communiceren met een raadsman naar eigen keuze;

(c) te worden berecht zonder onnodige vertraging;

(d) te worden berecht in hun tegenwoordigheid en zichzelf te verdedigen of daarbij de bijstand te hebben van een raadsman naar eigen keuze; in kennis te worden gesteld van dit recht, indien ze geen bijstand hebben; bijstand van een raadsman toegewezen te krijgen indien het belang van de rechtspraak dit eist en dit gratis wanneer ze niet over voldoende middelen beschikken om dit te betalen;

(e) de getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen en het oproepen en de ondervraging van getuigen à décharge te doen geschieden onder dezelfde voorwaarden als het geval is met de getuigen à charge;

(f) zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk, indien ze de taal die ter terechtzitting wordt gebruikt niet verstaan of niet spreken.

(g) niet gedwongen te worden tegen zichzelf te getuigen of schuld te bekennen.

4. Wanneer het jeugdige personen betreft, dient rekening gehouden te worden met hun leeftijd en de wenselijkheid hun reclassering te bevorderen.

5. Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die veroordeeld zijn wegens een strafbaar feit hebben het recht hun veroordeling en straf te laten herzien door een hoger tribunaal overeenkomstig de wet.

6. Wanneer een arbeidsmigrant of lid van zijn of haar familie onherroepelijk veroordeeld is voor een strafbaar feit en wanneer zijn of haar veroordeling nadien herroepen wordt of hij of zij gratie verleend wordt doordat een nieuw ontdekt feit onomstotelijk aantoonbaar is dat er een gerechtelijke dwaling is gebeurd, wordt de persoon die de straf ondergaan heeft als gevolg van een dergelijke veroordeling volgens de wet vergoed, tenzij bewezen is dat het niet tijdig bekend maken van het ongekend feit geheel of gedeeltelijk aan die persoon toe te schrijven is.

7. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar familie mag opnieuw berecht of gestraft worden voor een strafbaar feit waarvoor ze overeenkomstig de wet en strafprocedure van de betrokken Staat bij onherroepelijke uitspraak reeds veroordeeld zijn of waarvan ze vrijgesproken zijn.

#### Artikel 19

1. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar familie kan schuldig bevonden worden van een strafbaar feit wegens een handelen of nalaten dat geen strafbaar feit was volgens nationaal of internationaal recht op het moment dat het strafbaar feit werd gepleegd. Evenmin mag een zwaardere straf opgelegd worden dan de straf die van toepassing was op het moment dat het feit werd gepleegd. Indien, ingevolge het begaan van het strafbare feit, de wet voorziet dat een lichtere straf moet worden opgelegd moet hij of zij van dit recht genieten.

2. Wanneer een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie een straf wordt opgelegd voor een strafbaar feit dat hij of zij heeft gepleegd, worden humanitaire overwegingen met betrekking tot het statuut van een arbeidsmigrant, vooral wat zijn of haar verblijfs- of werkvergunning betreft, in acht genomen.

#### Artikel 20

1. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar familie mag opgesloten worden in de gevangenis enkel en alleen op grond van het verzuim een contractuele verplichting na te leven.

2. Geen arbeidsmigrant of lid van zijn of haar familie mag zijn of haar verblijfs- of werkvergunning ontnomen worden of uitgewezen worden enkel en alleen op grond van het verzuim een uit een arbeidscontract voortvloeiende verplichting na te leven, tenzij de vervulling van die verplichting een voorwaarde vormt voor een dergelijke vergunning.

#### Artikel 21

Het is bij wet verboden voor iedereen, behalve een overheidsfunctionaris die bij wet over de nodige bevoegdheid beschikt, identiteitsdocumenten, documenten die de toelating geven het nationaal grondgebied binnen te komen of er te blijven, er te wonen of zich te vestigen, of werkvergunningen in beslag te nemen, te vernietigen of proberen te vernietigen. De inbeslagname van dergelijke documenten is enkel toegestaan mits aflevering van een gedetailleerd ontvangstbewijs. Het is in geen enkel geval toegestaan het paspoort of een gelijkwaardig document van een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie te vernietigen.

#### Artikel 22

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden mogen niet onderworpen worden aan collectieve uitwijzingsmaatregelen. Elk geval van uitwijzing dient afzonderlijk onderzocht te worden en er moet afzonderlijk uitspraak over worden gedaan.

2. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden kunnen enkel van het grondgebied van een verdragspartij weggezonden worden in uitvoering van een beslissing die door de bevoegde autoriteit overeenkomstig de wet is genomen.

3. De beslissing wordt hen meegedeeld in een taal die zij verstaan. De beslissing wordt hen schriftelijk meegedeeld, op hun verzoek wanneer dit elders niet verplicht wordt, evenals de redenen voor die beslissing, behalve in uitzonderlijke omstandigheden omwille van de nationale veiligheid. De betrokken personen worden van deze rechten op de hoogte gebracht vóór of ten laatste op het moment dat de beslissing genomen wordt.

4. Behalve wanneer de uiteindelijke beslissing door een gerechtelijke autoriteit wordt genomen, heeft de betrokken persoon het recht redenen aan te geven waarom hij of zij niet zou moeten worden uitgewezen en zijn of haar zaak te laten herzien door de bevoegde autoriteit, tenzij er dwingende redenen van nationale veiligheid zijn die anders verlangen. In afwachting van een dergelijke herziening heeft de betrokken persoon het recht een opschorting te vragen van de beslissing tot uitwijzing.

5. Wanneer een beslissing tot uitwijzing die reeds is uitgevoerd nadien nietig wordt verklaard, heeft de betrokken persoon recht op een vergoeding volgens de wet en mag de eerder genomen beslissing niet gebruikt worden om hem of haar te verhinderen de betrokken Staat opnieuw te betreden.

6. Indien de betrokken persoon wordt uitgewezen, krijgt hij of zij een redelijke kans vóór of na het vertrek om zijn rechten op loon en andere bedragen die hem of haar toekomen op te eisen of nog hangende verplichtingen te regelen.

7. Onverminderd de uitvoering van een beslissing tot uitwijzing kan een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie die aan een dergelijke beslissing onderworpen is, verzoeken een andere Staat dan zijn of haar Staat van herkomst te mogen betreden.

8. Wanneer een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie uitgewezen wordt, moet hij of zij de kosten van de uitwijzing niet dragen. De betrokken persoon kan verzocht worden zijn of haar eigen reiskosten te betalen.

9. Uitgewezen worden uit de Staat van tewerkstelling doet in se geen afbreuk aan de rechten die een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie verworven heeft overeenkomstig de wetgeving van die Staat, met inbegrip van het recht loon te ontvangen en andere bedragen die hem of haar toekomen.

#### Artikel 23

Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht hun toevlucht te nemen tot de bescherming en bijstand van de consulaire of diplomatieke autoriteiten van hun Staat van herkomst of van een Staat die de belangen van die Staat verdedigt, wanneer afbreuk gedaan wordt aan de in deze Conventie erkende rechten. In het geval van uitwijzing in het bijzonder wordt de betrokken persoon onverwijld van dit recht op de hoogte gebracht en vergemakkelijken de autoriteiten van de uitwijzende Staat de uitoefening van dit recht.

#### Artikel 24

Elke arbeidsmigrant en elk lid van zijn of haar familie heeft het recht, waar hij of zij zich ook bevindt, als persoon erkend te worden voor de wet.

#### Artikel 25

1. Arbeidsmigranten krijgen een even gunstige behandeling als de staatsburgers van de Staat van tewerkstelling met betrekking tot beloning en:

(a) andere werkomstandigheden, meer bepaald overuren, werkuren, wekelijkse rust, betaalde vakantie, veiligheid, gezondheid, beëindiging van het arbeidscontract en andere werkomstandigheden die, volgens de nationale wetgeving en gewoonten, onder deze term vallen;

(b) andere arbeidsvoorwaarden, meer bepaald de minimumleeftijd voor tewerkstelling, beperking op thuiswerk en andere zaken die, volgens de nationale wetgeving en gewoonten, als een arbeidsvoorwaarde worden beschouwd.

2. Het is onwettig in privé-arbeidsovereenkomsten af te wijken van het principe van gelijke behandeling waarnaar verwezen wordt in paragraaf 1 van dit artikel.

3. De verdragspartijen nemen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten geen rechten worden ontnomen die uit dit principe voortvloeien wegens een onregelmatigheid in hun verblijf of tewerkstelling. Werkgevers mogen vooral niet ontheven worden van hun wettelijke of contractuele verplichtingen en hun verplichtingen mogen op geen enkele manier beperkt worden wegens een dergelijke onregelmatigheid.

#### Artikel 26

1. De verdragspartijen erkennen het recht van arbeidsmigranten en hun gezinsleden:

(a) deel te nemen aan vergaderingen en activiteiten van vakbonden en andere verenigingen die in overeenstemming met de wet zijn opgericht met de bedoeling hun economische, sociale, culturele en andere belangen te beschermen, enkel met inachtneming van de regels van de betrokken organisatie;

(b) zich vrij aan te sluiten bij een vakbond of één van de voormelde organisaties, enkel met inachtneming van de regels van de betrokken organisatie;

(c) de hulp en bijstand in te roepen van een vakbond en van één van de voormelde organisaties.

2. Er kunnen geen andere beperkingen gesteld worden aan de uitoefening van deze rechten dan dewelke voorzien zijn in de wet en die noodzakelijk zijn in een democratische samenleving in het belang van de nationale veiligheid, de openbare orde of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

#### Artikel 27

1. Met betrekking tot de sociale zekerheid krijgen arbeidsmigranten en hun gezinsleden in de Staat van tewerkstelling dezelfde behandeling als de staatsburgers voorzover zij voldoen aan de vereisten voorzien in de geldende wetgeving van die Staat en de geldende bilaterale en multilaterale verdragen. De bevoegde autoriteiten van de Staat van herkomst en de Staat van tewerkstelling kunnen op elk moment de nodige regelingen treffen om de toepassingsmodaliteiten van deze regel te bepalen.

2. Waar de geldende wetgeving niet toestaat dat arbeidsmigranten en hun gezinsleden een uitkering krijgen, onderzoeken de betrokken Staten of het mogelijk is aan de personen die geïnteresseerd zijn het bedrag van de bijdragen die ze gemaakt hebben met betrekking tot die uitkering terug te storten op basis van de behandeling die staatsburgers die in een gelijkaardige situatie verkeren krijgen.

#### Artikel 28

Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht de medische verzorging te krijgen die ze dringend nodig hebben om in leven te blijven of om te vermijden dat hun gezondheid onherstelbare schade wordt toegebracht op basis van de gelijkheid van behandeling met de staatsburgers van de betrokken Staat. Dergelijke dringende medische verzorging mag hen niet geweigerd worden op grond van het 'illegale' karakter van hun verblijf of tewerkstelling.

#### Artikel 29

Elk kind van een arbeidsmigrant heeft recht op een naam, het recht ingeschreven te worden na de geboorte en het recht een nationaliteit te verwerven.

#### Artikel 30

Elk kind van een arbeidsmigrant heeft het fundamenteel recht op onderwijs op basis van de gelijkheid van behandeling met de staatsburgers van de betrokken Staat. De toegang tot openbare instellingen of scholen voor kleuteronderwijs mag niet geweigerd of beperkt worden wegens de 'illegale' situatie van het verblijf of de tewerkstelling van één van de ouders of wegens de 'illegaliteit' van het verblijf van het kind in de Staat van tewerkstelling.

#### Artikel 31

1. De verdragspartijen waarborgen eerbied voor de culturele identiteit van arbeidsmigranten en hun gezinsleden en mogen hen er niet van weerhouden de culturele banden met hun Staat van herkomst te onderhouden.

2. De verdragspartijen kunnen de nodige maatregelen nemen om inspanningen in dit verband te ondersteunen en aan te moedigen.

#### Artikel 32

Wanneer arbeidsmigranten en hun gezinsleden hun verblijf in de Staat van tewerkstelling beëindigen, hebben ze het recht hun inkomsten en spaargelden te transfereren alsook, in overeenstemming met de geldende wetgeving van de betrokken Staten, hun persoonlijke eigendommen en bezittingen.

#### Artikel 33

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht door de Staat van herkomst, de Staat van tewerkstelling of de Staat van doortocht in kennis gesteld te worden, alnaargelang de omstandigheden, van:

(a) hun rechten die voortvloeien uit deze Conventie;

(b) de voorwaarden voor hun toelating, hun rechten en verplichtingen krachtens de wetgeving en gewoonten van de betrokken Staat en andere dergelijke zaken die hun in staat zullen stellen de administratieve en andere formaliteiten in die Staat te vervullen.

2. De verdragspartijen nemen alle maatregelen die zij nodig achten om de voormelde informatie te verspreiden of ervoor te zorgen dat deze informatie voorzien wordt door werkgevers, vakbonden of andere relevante organen of instellingen. Indien aangewezen, werken ze samen met andere betrokken Staten.

3. Dergelijke juiste informatie wordt, op verzoek, aan arbeidsmigranten en hun gezinsleden gegeven en dit gratis, en, indien mogelijk, in een taal die zij verstaan.

#### Artikel 34

Geen bepaling van dit deel van de Conventie ontlast de arbeidsmigranten en hun gezinsleden van ofwel de verplichting de wetten en regels van een Staat van doortocht en de Staat van tewerkstelling na te leven ofwel van de verplichting de culturele identiteit van de inwoners van dergelijke Staten te respecteren.

#### Artikel 35

Geen bepaling van dit deel van de Conventie mag worden uitgelegd als zou zij een regularisatie van de situatie van arbeidsmigranten of leden van hun gezin die geen papieren hebben of in een 'illegale' situatie verkeren of een recht op een dergelijke regularisatie van hun situatie

inhouden, noch mag ze afbreuk doen aan de maatregelen die bedoeld zijn om degelijke en billijke voorwaarden voor internationale migratie, zoals voorzien in deel VI van deze Conventie, te verzekeren.

#### DEEL IV

Andere rechten van arbeidsmigranten en leden van hun gezin die papieren hebben of in een 'legale' situatie verkeren

##### Artikel 36

Arbeidsmigranten en leden van hun gezin die papieren hebben of in een 'legale' situatie verkeren in de Staat van tewerkstelling genieten de rechten die in dit deel van de Conventie zijn neergelegd naast de rechten die in deel III zijn beschreven.

##### Artikel 37

Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht, vóór hun vertrek, of tenminste op het moment van hun toelating tot de Staat van tewerkstelling, volledig op de hoogte te worden gebracht door de Staat van herkomst of de Staat van tewerkstelling, zoals aangewezen, van alle voorwaarden die van toepassing zijn op hun toelating en vooral op die voorwaarden die betrekking hebben op hun verblijf en de betaalde activiteiten die ze mogen uitoefenen alsook de voorwaarden die ze moeten vervullen in de Staat van tewerkstelling en de autoriteit tot wie ze zich moeten richten indien die voorwaarden wijzigen.

##### Artikel 38

1. De Staten van tewerkstelling doen al het nodige om arbeidsmigranten en hun gezinsleden toe te laten tijdelijk afwezig te zijn zonder dat dit enige invloed heeft op hun verblijfs- of werkvergunning, afhankelijk van de omstandigheden. Daarbij houden de Staten van tewerkstelling rekening met de speciale behoeften en verplichtingen van arbeidsmigranten en hun gezinsleden, vooral in hun Staten van herkomst.

2. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht volledig in kennis gesteld te worden van de voorwaarden waaronder een dergelijke tijdelijke afwezigheid is toegestaan.

##### Artikel 39

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht zich vrij te bewegen op het grondgebied van de Staat van tewerkstelling en zijn vrij om hun verblijfplaats daar te kiezen.

2. De rechten vermeld in paragraaf 1 van dit artikel zijn aan geen enkele beperking onderhevig tenzij de beperkingen die voorzien zijn in de wet of die noodzakelijk zijn ter bescherming van de nationale veiligheid, de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden of de rechten en vrijheden van anderen en die stroken met de andere rechten die in deze Conventie worden erkend.

##### Artikel 40

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht verenigingen en vakbonden op te richten in de Staat van tewerkstelling om hun economische, sociale, culturele en andere belangen te verdedigen en te beschermen.

2. Er kunnen geen andere beperkingen gesteld worden aan de uitoefening van dit recht dan

dewelke voorzien zijn in de wet en die noodzakelijk zijn in een democratische samenleving in het belang van de nationale veiligheid en de openbare orde of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

#### Artikel 41

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden hebben het recht deel te nemen aan openbare gelegenheden in hun Staat van herkomst en te stemmen en verkozen te worden bij verkiezingen in die Staat, overeenkomstig zijn wetgeving.

2. De betrokken Staten vergemakkelijken, waar nodig en in overeenstemming met hun wetgeving, de uitoefening van deze rechten.

#### Artikel 42

1. De verdragspartijen overwegen de instelling van procedures of de oprichting van instellingen waardoor rekening kan gehouden worden, zowel in de Staten van herkomst als in de Staten van tewerkstelling, met de speciale behoeften, verlangens en verplichtingen van arbeidsmigranten en hun gezinsleden en overwegen, waar nodig, de mogelijkheid voor arbeidsmigranten en hun gezinsleden vrij verkozen vertegenwoordigers te hebben in deze instellingen.

2. De Staten van tewerkstelling vergemakkelijken, overeenkomstig hun nationale wetgeving, het overleg over of de deelname aan beslissingen aangaande het leven en het bestuur van plaatselijke gemeenschappen door arbeidsmigranten en hun gezinsleden.

3. Arbeidsmigranten kunnen politieke rechten genieten in de Staat van tewerkstelling indien die Staat, in uitoefening van zijn soevereiniteit, hen zulke rechten verleent.

#### Artikel 43

1. Arbeidsmigranten krijgen dezelfde behandeling als de staatsburgers van de Staat van tewerkstelling met betrekking tot:

(a) de toegang tot onderwijsinstellingen en -diensten met inachtneming van de toelatingsvoorwaarden en andere reglementen van de betrokken instellingen en diensten;

(b) de toegang tot arbeidsbemiddelingsdiensten;

(c) de toegang tot beroepsopleiding en herscholingsfaciliteiten en -instellingen;

(d) de toegang tot huisvesting, met inbegrip van sociale huisvestingsprogramma's, en de bescherming tegen uitbuiting met betrekking tot huurprijzen;

(e) de toegang tot sociale en gezondheidsdiensten, op voorwaarde dat de vereisten voor participatie in de respectieve programma's vervuld zijn;

(f) de toegang tot coöperaties en zelfstandige bedrijven, wat geen verandering inhoudt van hun migratiestatuuut en onderworpen wordt aan de regels en regelgevingen van de betrokken organen;

(g) de toegang tot en participatie in het culturele leven.

2. De verdragspartijen bevorderen de omstandigheden om effectief een gelijke behandeling te waarborgen zodat arbeidsmigranten de rechten kunnen genieten die in paragraaf 1 van dit artikel worden vermeld, wanneer de voorwaarden van hun verblijf, zoals toegestaan door de Staat van tewerkstelling, voldoen aan de nodige vereisten.

3. De Staten van tewerkstelling mogen de werkgever van arbeidsmigranten niet verhinderen faciliteiten op het gebied van huisvesting of sociale of culturele faciliteiten voor hen in te richten.

Met inachtneming van artikel 70 van deze Conventie kan een Staat van tewerkstelling de inrichting van dergelijke faciliteiten onderwerpen aan de vereisten die algemeen van toepassing zijn in die Staat met betrekking tot hun oprichting.

#### Artikel 44

1. De verdragspartijen, erkennend dat het gezin de natuurlijke en fundamentele kern van de maatschappij vormt en recht heeft op bescherming door de maatschappij en de Staat, nemen passende maatregelen om de bescherming van de eenheid van de gezinnen van arbeidsmigranten te verzekeren.

2. De verdragspartijen nemen de maatregelen die zij nodig achten en die binnen hun bevoegdheid vallen, om de hereniging te vergemakkelijken van arbeidsmigranten met hun echtgenotes of echtgenoten of met de personen die met de arbeidsmigrant een relatie hebben die, volgens de geldende wetgeving, hetzelfde gevolg heeft als een huwelijk, alsook met hun minderjarige, ongehuwde kinderen die hen ten laste zijn.

3. De Staten van tewerkstelling overwegen, op humanitaire gronden, welwillend andere familieleden van arbeidsmigranten dezelfde behandeling te geven, zoals bepaald in paragraaf 2 van dit artikel.

#### Artikel 45

1. De gezinsleden van arbeidsmigranten krijgen, in de Staat van tewerkstelling, dezelfde behandeling als de staatsburgers van die Staat met betrekking tot:

(a) de toegang tot onderwijsinstellingen en –diensten, met inachtneming van de toelatingsvoorwaarden en andere reglementen van de betrokken instellingen en diensten;

(b) de toegang tot beroepsoriëntatie en opleidingsinstellingen en –diensten, op voorwaarde dat de vereisten voor participatie vervuld zijn;

(c) de toegang tot sociale en gezondheidsdiensten, op voorwaarde dat de vereisten voor participatie in de respectieve programma's vervuld zijn;

(d) de toegang tot en participatie in het culturele leven.

2. De Staten van tewerkstelling voeren een beleid, indien aangewezen in samenwerking met de Staten van herkomst, dat erop gericht is de integratie van kinderen van arbeidsmigranten in het plaatselijke schoolsysteem te vergemakkelijken, vooral met betrekking tot het hen aanleren van de lokale taal.

3. De Staten van tewerkstelling streven ernaar het gemakkelijker te maken voor kinderen van arbeidsmigranten om hun eigen moedertaal en cultuur aan te leren en werken, wat dit betreft, samen met de Staten van herkomst indien aangewezen.

4. De Staten van tewerkstelling kunnen speciale onderwijsprogramma's voorzien in de moedertaal van de kinderen van arbeidsmigranten, indien noodzakelijk in samenwerking met de Staten van herkomst.

#### Artikel 46

Arbeidsmigranten en hun gezinsleden worden, met inachtneming van de geldende wetgeving van de betrokken Staten alsook de relevante internationale akkoorden en de verplichtingen van de betrokken Staten die voortvloeien uit hun participatie in tolunies, vrijgesteld van invoer- en uitvoerrechten en –taksen voor wat betreft hun persoonlijke en roerende goederen alsook het materiaal dat ze nodig hebben om de betaalde activiteit uit te oefenen waarvoor ze toegelaten zijn tot de Staat van tewerkstelling:

- (a) wanneer ze de Staat van herkomst of de Staat waar ze hun vaste verblijfplaats hebben verlaten;
- (b) wanneer ze de eerste keer worden toegelaten tot de Staat van tewerkstelling;
- (c) wanneer ze de Staat van tewerkstelling definitief verlaten;
- (d) wanneer ze definitief terugkeren naar de Staat van herkomst of de Staat waar ze hun vaste verblijfplaats hebben.

#### Artikel 47

1. Arbeidsmigranten hebben het recht hun inkomsten en spaargelden, vooral dat geld dat ze nodig hebben om hun gezinnen te onderhouden, te transfereren van de Staat van tewerkstelling naar hun Staat van herkomst of elke andere Staat. Deze transfers worden uitgevoerd conform de procedures vastgelegd door de geldende wetgeving van de betrokken Staat en overeenkomstig de geldende internationale akkoorden.

2. De betrokken Staten nemen de nodige maatregelen om dergelijke transfers te vergemakkelijken.

#### Artikel 48

1. Onverminderd de geldende overeenkomsten betreffende de dubbele belastingheffing zijn arbeidsmigranten en hun gezinsleden, voor wat hun inkomsten betreft in de Staat van tewerkstelling,

(a) niet onderworpen aan belastingen, rechten of lasten van welke beschrijving ook die hoger of bezwarender zijn dan dewelke aan staatsburgers in gelijkaardige omstandigheden opgelegd zijn;

(b) en hebben ze recht op kortingen of vrijstellingen van belastingen van welke beschrijving ook en op de belastingaftrek die geldt voor staatsburgers in gelijkaardige omstandigheden, onder andere de belastingaftrek voor gezinsleden die ten laste zijn.

2. De verdragspartijen streven ernaar passende maatregelen te nemen om een dubbele belastingheffing op de inkomsten en spaargelden van arbeidsmigranten en hun gezinsleden te vermijden.

#### Artikel 49

1. Indien volgens de nationale wetgeving een afzonderlijke verblijfs- en werkvergunning vereist is, geven de Staten van tewerkstelling arbeidsmigranten een verblijfsvergunning voor minstens dezelfde periode als hun vergunning om een betaalde activiteit uit te voeren.

2. Arbeidsmigranten die in de Staat van tewerkstelling vrij hun betaalde activiteit mogen kiezen, mogen niet als 'illegaal' beschouwd worden, noch mogen ze hun verblijfsvergunning verliezen enkel en alleen door het feit dat ze hun betaalde activiteit stopzetten vóór hun werkvergunning of gelijkaardige vergunningen verlopen zijn.

3. Om de arbeidsmigranten waarnaar verwezen wordt in paragraaf 2 van dit artikel voldoende tijd te geven andere betaalde activiteiten te vinden, mag de verblijfsvergunning niet ingetrokken worden gedurende minstens een periode die overeenstemt met de periode waarin ze recht kunnen hebben op werkloosheidsuitkeringen.

#### Artikel 50

1. Wanneer een arbeidsmigrant overlijdt of zijn huwelijk ontbonden wordt, overweegt de Staat van tewerkstelling welwillend de familieleden van die arbeidsmigrant die in die Staat verblijven een verblijfsvergunning te verlenen op grond van gezinshereniging; de Staat van tewerkstelling houdt rekening met de duur van de periode die ze reeds in de Staat verbleven hebben.

2. Gezinsleden aan wie geen dergelijke vergunning verleend wordt, krijgen vóór hun vertrek redelijk wat tijd krijgen om hun zaken te regelen in de Staat van tewerkstelling.

3. De bepalingen van paragrafen 1 en 2 van dit artikel mogen niet zodanig worden uitgelegd als zouden zij een nadelig effect hebben op het recht om in de Staat van tewerkstelling te verblijven en te werken dat anders aan die familieleden wordt toegekend door de wetgeving van de Staat van tewerkstelling of door bilaterale en multilaterale verdragen die op die Staat van toepassing zijn.

#### Artikel 51

Arbeidsmigranten die in de Staat van tewerkstelling niet vrij hun betaalde activiteit mogen kiezen, mogen niet als 'illegale' personen beschouwd worden, noch mogen ze hun verblijfsvergunning verliezen enkel en alleen door het feit dat ze hun betaalde activiteit hebben stopgezet vóór hun werkvergunning verlopen is, behalve wanneer de verblijfsvergunning uitdrukkelijk afhangt van de specifieke betaalde activiteit waarvoor ze werden toegelaten. Dergelijke arbeidsmigranten hebben het recht ander werk te zoeken, deel te nemen aan tewerkstellingsprogramma's van de overheid en heropleidingsprogramma's gedurende de resterende periode van hun werkvergunning, met inachtneming van de voorwaarden en beperkingen zoals die gespecificeerd zijn in de werkvergunning.

#### Artikel 52

1. Arbeidsmigranten in de Staat van tewerkstelling hebben het recht, vrij hun betaalde activiteit te kiezen, met inachtneming van de volgende beperkingen of voorwaarden.

2. Een Staat van tewerkstelling kan voor elke arbeidsmigrant:

(a) de toegang beperken tot bepaalde tewerkstellingscategorieën, functies, diensten of activiteiten indien dit nodig is voor het belang van de Staat en zo wordt voorzien door de nationale wetgeving;

(b) de vrije keuze van een betaalde activiteit beperken in overeenstemming met zijn wetgeving met betrekking tot de erkenning van beroepskwalificaties die buiten zijn grondgebied zijn verworven. De betrokken verdragspartijen dienen echter te streven naar de erkenning van dergelijke kwalificaties.

3. Voor arbeidsmigranten van wie de werkvergunning beperkt is in tijd, kan een Staat van tewerkstelling ook:

(a) het recht vrij hun betaalde activiteiten te kiezen onderwerpen aan de voorwaarde dat de arbeidsmigrant wettig verbleven heeft op zijn grondgebied om een betaalde activiteit uit te oefenen voor een periode die in zijn nationale wetgeving vastgelegd is en niet langer duurt dan twee jaar;

(b) de toegang van een arbeidsmigrant tot betaalde activiteiten beperken in uitvoering van een beleid dat voorrang geeft aan zijn staatsburgers of aan personen die aan hen gelijkgesteld zijn voor deze doeleinden krachtens de wetgeving of bilaterale of multilaterale akkoorden. Elke dergelijke beperking geldt niet langer voor een arbeidsmigrant die wettig op zijn grondgebied verbleven heeft om een betaalde activiteit uit te oefenen voor een periode vastgelegd in zijn nationale wetgeving die niet langer duurt dan vijf jaar.

4. De Staten van tewerkstelling bepalen de voorwaarden waaronder een arbeidsmigrant die toegelaten is te werken kan beginnen werken voor zijn of haar eigen rekening. Er wordt rekening gehouden met de periode die de werknemer reeds wettig verbleven is in de Staat van tewerkstelling.

#### Artikel 53

1. Gezinsleden van een arbeidsmigrant die zelf een toegangs- of verblijfsvergunning hebben die onbeperkt geldig is of die automatisch hernieuwd wordt hebben de toestemming vrij hun betaalde activiteit te kiezen onder dezelfde voorwaarden als dewelke gelden voor de voormelde arbeidsmigrant in overeenstemming met artikel 52 van deze Conventie.

2. Voor wat de gezinsleden van een arbeidsmigrant betreft die niet vrij hun betaalde activiteit mogen kiezen, overwegen de verdragspartijen welwillend hen voorrang te geven om de toelating te krijgen een betaalde activiteit op te nemen boven andere werknemers die de Staat van tewerkstelling willen betreden, met inachtneming van de geldende bilaterale en multilaterale akkoorden.

#### Artikel 54

1. Onverminderd de voorwaarden van hun verblijfs- of werkvergunning en de rechten voorzien in artikels 25 en 27 van deze Conventie krijgen arbeidsmigranten dezelfde behandeling als de staatsburgers van de Staat van tewerkstelling met betrekking tot:

- (a) de bescherming tegen ontslag;
- (b) werkloosheidsuitkeringen;
- (c) de toegang tot tewerkstellingsprogramma's van de overheid die bedoeld zijn om de werkloosheid te bestrijden;
- (d) de toegang tot ander werk in het geval ze hun werk verliezen of een andere betaalde activiteit beëindigen, met inachtneming van artikel 52 van deze Conventie.

2. Wanneer een arbeidsmigrant beweert dat de voorwaarden van zijn of haar arbeidscontract geschonden zijn door zijn of haar werkgever, heeft hij of zij het recht zijn of haar zaak voor te leggen aan de bevoegde autoriteiten van de Staat van tewerkstelling, op de voorwaarden die voorzien zijn in artikel 18, paragraaf 1 van deze Conventie.

#### Artikel 55

Arbeidsmigranten die de toelating gekregen hebben een betaalde activiteit uit te voeren, met in achtneming van de voorwaarden die aan een dergelijke toelating vasthangen, hebben recht op dezelfde behandeling als de staatsburgers van de Staat van tewerkstelling in de uitoefening van die betaalde activiteit.

#### Artikel 56

1. Arbeidsmigranten en hun gezinsleden waarnaar verwezen wordt in dit deel van de Conventie mogen door een Staat van tewerkstelling niet uitgewezen worden, behalve voor redenen die bepaald zijn in de nationale wetgeving van die Staat, en met inachtneming van de waarborgen vastgelegd in deel III.

2. De uitwijzing mag niet gebruikt worden om een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie de rechten te ontnemen die voortvloeien uit de verblijfs- en werkvergunning.

3. Wanneer overwogen wordt een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar familie uit te wijzen wordt rekening gehouden met humanitaire overwegingen en met de tijd die de betrokken persoon reeds in de Staat van tewerkstelling is verbleven.

## DEEL V

Bepalingen die van toepassing zijn op bepaalde categorieën van arbeidsmigranten en leden van hun gezin

### Artikel 57

De bepaalde categorieën van arbeidsmigranten en leden van hun gezin, omschreven in dit deel van de Conventie, die papieren hebben of in een 'legale' situatie verkeren genieten de rechten bepaald in deel III en, behalve zoals hieronder gewijzigd, de rechten bepaald in deel IV.

### Artikel 58

1. Grensarbeiders, zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (a) van deze Conventie, genieten de rechten voorzien in deel IV die op hen kunnen worden toegepast op basis van hun aanwezigheid en werk op het grondgebied van de Staat van tewerkstelling, in acht nemend dat zij niet permanent in die Staat verblijven.

2. De Staat van tewerkstelling overweegt welwillend grensarbeiders het recht te verlenen vrij hun betaalde activiteit te kiezen na een bepaalde periode. Het verlenen van dat recht heeft geen invloed op hun statuut als grensarbeiders.

### Artikel 59

1. Seizoenarbeiders, zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (b) van deze Conventie, genieten de rechten voorzien in deel IV die op hen kunnen worden toegepast op basis van hun aanwezigheid en werk op het grondgebied van de Staat van tewerkstelling en die verenigbaar zijn met hun statuut in die Staat als seizoenarbeiders, in acht nemend het feit dat zij slechts voor een bepaalde tijd van het jaar in die Staat verblijven.

2. De Staat van tewerkstelling overweegt, met inachtneming van paragraaf 1 van dit artikel, seizoenarbeiders die geruime tijd op zijn grondgebied tewerkgesteld zijn de mogelijkheid te bieden andere betaalde activiteiten op te nemen en hen prioriteit te geven over andere werknemers die vragen om tot die Staat te worden toegelaten, met inachtneming van de geldende bilaterale en multilaterale akkoorden.

### Artikel 60

Ambulante werknemers, zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (e) van deze Conventie genieten de rechten voorzien in deel IV die hen kunnen worden verleend op basis van hun aanwezigheid en werk op het grondgebied van de Staat van tewerkstelling en die verenigbaar zijn met hun statuut in die Staat als ambulante werknemers.

### Artikel 61

1. Projectwerknemers, zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (f) van deze Conventie en hun gezinsleden genieten de rechten voorzien in deel IV behalve de bepalingen van artikel 43, paragrafen 1 (b) en (c), artikel 43, paragraaf 1 (d), aangezien dit betrekking heeft op sociale huisvestingsprogramma's, artikel 45, paragraaf 1 (b), en artikels 52 tot 55.

2. Wanneer een projectwerknemer beweert dat de voorwaarden van zijn of haar arbeidscontract geschonden zijn door zijn of haar werkgever heeft hij of zij het recht zijn of haar zaak aan de bevoegde autoriteiten van de Staat die jurisdictie heeft over die werkgever voor te leggen onder de voorwaarden bepaald in artikel 18, paragraaf 1 van deze Conventie.

3. Met inachtneming van de bilaterale of multilaterale akkoorden die voor hen gelden streven de betrokken verdragspartijen ernaar projectwerknemers de mogelijkheid te bieden goed beschermd te blijven door de sociale zekerheidsstelsels van hun Staten van herkomst of de Staten waar ze hun vaste verblijfplaats hebben tijdens hun deelname aan het project. De betrokken verdragspartijen

nemen passende maatregelen om te vermijden dat rechten of dubbele betalingen geweigerd worden in dit verband.

4. Onverminderd de bepalingen van artikel 47 van deze Conventie en de relevante bilaterale of multilaterale akkoorden, staan de betrokken verdragspartijen toe dat de inkomsten van projectwerknemers betaald worden in hun Staat van herkomst of in de Staat waar ze hun vaste verblijfplaats hebben.

#### Artikel 62

1. Werknemers voor specifieke tewerkstelling zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (g) van deze Conventie genieten de rechten voorzien in deel IV, behalve de bepalingen van artikel 43, paragrafen 1 (b) en (c), artikel 43, paragraaf 1 (d), aangezien dit betrekking heeft op de sociale huisvestingsprogramma's, artikel 52, en artikel 54, paragraaf 1 (d).

2. Gezinsleden van werknemers voor specifieke tewerkstelling genieten de rechten die betrekking hebben op gezinsleden van arbeidsmigranten voorzien in deel IV van deze Conventie, behalve de bepalingen van artikel 53.

#### Artikel 63

1. Zelfstandige werknemers, zoals bepaald in artikel 2, paragraaf 2 (h) van deze Conventie, genieten de rechten voorzien in deel IV met uitzondering van die rechten die exclusief van toepassing zijn op werknemers met een arbeidscontract.

2. Onverminderd de artikels 52 en 79 van deze Conventie houdt de stopzetting van de economische activiteit van de zelfstandige werknemers op zichzelf niet in dat de vergunning voor hen of voor hun gezinsleden om te blijven of een betaalde activiteit uit te voeren in de Staat van tewerkstelling ingetrokken wordt behalve wanneer de verblijfsvergunning uitdrukkelijk afhangt van de specifieke betaalde activiteit waarvoor ze werden toegelaten.

### DEEL VI

De bevordering van correcte, billijke, menselijke en wettige omstandigheden in verband met de internationale migratie van arbeiders en hun gezinsleden

#### Artikel 64

1. Onverminderd artikel 79 van deze Conventie plegen de betrokken verdragspartijen, indien aangewezen, overleg en werken ze samen om correcte, billijke en menselijke voorwaarden te creëren met betrekking tot de internationale migratie van arbeiders en hun gezinsleden.

2. In dit opzicht wordt de nodige aandacht besteed niet alleen aan de behoefte aan werkkrachten en aan de voor handen zijnde werkkrachten, maar ook aan de sociale, economische, culturele en andere noden van de betrokken arbeidsmigranten en hun gezinsleden, alsook aan de gevolgen van een dergelijke migratie voor de betrokken gemeenschappen.

#### Artikel 65

1. De verdragspartijen zorgen voor de nodige diensten om vragen af te handelen met betrekking tot de internationale migratie van arbeiders en leden van hun gezin. Hun taken houden, onder andere, het volgende in:

(a) het formuleren en toepassen van beleidsprogramma's met betrekking tot dergelijke migratie;

(b) het uitwisselen van informatie, het overleggen en samenwerken met de bevoegde autoriteiten van andere verdragspartijen die bij een dergelijke migratie betrokken zijn;

(c) het geven van de juiste informatie, vooral aan werkgevers, werknemers en hun organisaties over beleidsprogramma's, wetten en regels met betrekking tot migratie en tewerkstelling, over akkoorden die met andere Staten gesloten werden met betrekking tot migratie en over andere relevante zaken;

(d) het geven van informatie en het verlenen van geschikte bijstand aan arbeidsmigranten en hun gezinsleden met betrekking tot de vereiste vergunningen en formaliteiten en regelingen voor het vertrek, de reis, de aankomst, het verblijf, betaalde activiteiten, vertrek en terugkeer, alsook tot de werk- en leefomstandigheden in de Staat van tewerkstelling en betreffende de douane, de munt, belastingen en andere relevante wetten en regelgevingen.

2. De verdragspartijen vergemakkelijken, indien aangewezen, de voorziening van de gepaste consulaire en andere diensten die nodig zijn om de sociale, culturele en andere behoeften van arbeidsmigranten en hun gezinsleden te vervullen.

#### Artikel 66

1. Met inachtneming van paragraaf 2 van dit artikel, is het recht handelingen te stellen met het oog op de rekrutering van werknemers voor tewerkstelling in een andere Staat beperkt tot:

(a) overheidsdiensten of -organen van de Staat waarbinnen dergelijke handelingen gesteld worden;

(b) overheidsdiensten of -organen van de Staat van tewerkstelling op basis van een onderling akkoord tussen de betrokken Staten;

(c) een orgaan opgericht krachtens een bilateraal of multilateraal akkoord.

2. Met inachtneming van de toelating, de goedkeuring en het toezicht van de overheid van de betrokken verdragspartijen, zoals bepaald kan worden conform de wetgeving en gewoonten van die Staten, kunnen agentschappen, toekomstige werkgevers of personen die in hun naam handelen eveneens de toestemming krijgen de voornoemde handelingen te stellen.

#### Artikel 67

1. De betrokken verdragspartijen werken, indien aangewezen, samen voor de aanneming van maatregelen met betrekking tot de ordelijke terugkeer van arbeidsmigranten en leden van hun gezin naar de Staat van herkomst wanneer ze beslissen terug te keren of hun verblijfs- of werkvergunning vervalft of wanneer ze in de Staat van tewerkstelling in een 'illegale' situatie verkeren.

2. Wat arbeidsmigranten en leden van hun gezin die in een 'legale' situatie verkeren betreft, werken de betrokken verdragspartijen, indien aangewezen, samen onder de voorwaarden aangenomen door die Staten, met als doel gepaste economische omstandigheden tot stand te brengen voor hun terugkeer en hun duurzame sociale en culturele herintegratie in de Staat van herkomst te vergemakkelijken.

#### Artikel 68

1. De verdragspartijen, met inbegrip van de Staten van doortocht, werken samen met als doel het illegale of clandestiene verkeer en de illegale of clandestiene tewerkstelling van arbeidsmigranten die in een 'illegale' situatie verkeren te voorkomen en uit te roeien. Tot de maatregelen die elke betrokken Staat daartoe dient te nemen behoren:

(a) passende maatregelen tegen de verspreiding van misleidende informatie met betrekking tot emigratie en immigratie;

(b) maatregelen om het illegale of clandestiene verkeer van arbeidsmigranten en leden van hun gezin op te sporen en uit te roeien en om effectieve sancties op te leggen aan personen, groepen of entiteiten die een dergelijk verkeer organiseren en leiden of meewerken aan de organisatie of de leiding ervan;

(c) maatregelen om effectieve sancties op te leggen aan personen, groepen of entiteiten die geweld, dreigementen of intimidatie gebruiken tegen arbeidsmigranten of leden van hun gezin die in een 'illegale' situatie verkeren.

2. De Staten van tewerkstelling nemen passende en effectieve maatregelen om de tewerkstelling van arbeidsmigranten die in een 'illegale' situatie verkeren op hun grondgebied te elimineren, waaronder, indien aangewezen, sancties tegen de werkgevers van dergelijke werknemers. Deze maatregelen doen geen afbreuk aan de rechten die arbeidsmigranten genieten ten opzichte van hun werkgever en die uit de tewerkstelling voortvloeien.

#### Artikel 69

1. De verdragspartijen nemen, wanneer er op hun grondgebied arbeidsmigranten en leden van hun gezin in een 'illegale' situatie verkeren, de passende maatregelen om ervoor te zorgen dat een dergelijke situatie niet blijft duren.

2. Wanneer de betrokken verdragspartijen de mogelijkheid overwegen de situatie van dergelijke personen te regulariseren in overeenstemming met de geldende nationale wetgeving en bilaterale of multilaterale akkoorden, wordt de nodige aandacht besteed aan de omstandigheden waarin ze de Staten van tewerkstelling zijn binnengekomen en de duur van hun verblijf daar en andere relevante overwegingen, vooral dewelke betrekking hebben op hun familiale situatie.

#### Artikel 70

De verdragspartijen treffen maatregelen, die niet minder gunstig zijn dan dewelke op de staatsburgers van toepassing zijn, om te verzekeren dat de werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten en leden van hun gezin die in een 'legale' situatie verkeren in overeenstemming zijn met de normen in verband met fatsoenlijkheid, veiligheid, gezondheid en de principes van menselijke waardigheid.

#### Artikel 71

1. De verdragspartijen vergemakkelijken, indien nodig, de repatriëring van de lichamen van overleden arbeidsmigranten of leden van hun gezin naar de Staat van herkomst.

2. Wat de schadeloosstelling betreft met betrekking tot het overlijden van een arbeidsmigrant of een lid van zijn of haar gezin, verlenen de verdragspartijen, indien aangewezen, bijstand aan de betrokken personen met het oog op een vlugge afhandeling van dergelijke zaken. Deze zaken worden geregeld op basis van de geldende nationale wetgeving in overeenstemming met de bepalingen van deze Conventie en alle relevante bilaterale of multilaterale akkoorden.

### DEEL VII

#### Toepassing van de Conventie

#### Artikel 72

1. (a) Om de toepassing van deze Conventie te beoordelen, wordt een Comité ter Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en hun Gezinsleden (hierna "het Comité" genoemd) opgericht;

(b) Het Comité bestaat, op het moment dat deze Conventie in werking treedt, uit tien en, nadat de Conventie in werking is getreden voor de 41<sup>e</sup> verdragspartij, uit veertien deskundigen die een groot moreel aanzien genieten, onpartijdig zijn en een erkende bevoegdheid bezitten op het gebied dat deze Conventie omvat.

2. (a) De leden van het Comité worden bij geheime stemming verkozen door de verdragspartijen uit een lijst van personen die voorgedragen worden door de verdragspartijen, waarbij rekening gehouden wordt met een billijke geografische verspreiding, met inbegrip van zowel de Staten van herkomst als de Staten van tewerkstelling, en met de vertegenwoordiging van de voornaamste rechtsstelsels. Elke verdragspartij kan één persoon onder haar eigen staatsburgers voordragen;

(b) De leden worden verkozen en treden op in hun persoonlijke hoedanigheid.

3. De eerste verkiezing wordt niet later gehouden dan zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze Conventie en de daaropvolgende verkiezingen om de twee jaar. Tenminste vier maanden vóór de datum van elke verkiezing richt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties een schriftelijk verzoek aan de verdragspartijen hun voordrachten binnen de twee maanden in te zenden. De Secretaris-Generaal stelt een alfabetische lijst samen van alle aldus voorgedragen personen, onder aanduiding van de verdragspartijen die hen hebben voorgedragen en legt deze uiterlijk één maand vóór de datum van de overeenkomstige verkiezing, samen met de curricula vitae van de aldus voorgedragen personen, voor aan de verdragspartijen.

4. De verkiezingen van de leden van het Comité worden gehouden op een vergadering van de verdragspartijen die is belegd door de Secretaris-Generaal in het hoofdkwartier van de Verenigde Naties. Op die vergadering, waarvoor twee derde van de verdragspartijen het quorum vormen, zijn diegenen die tot het Comité worden verkozen, die voorgedragen personen die het grootste aantal stemmen krijgen en een absolute meerderheid van de stemmen van de aanwezige verdragspartijen die hun stem uitbrengen.

5. (a) De leden van het Comité worden gekozen voor een periode van vier jaar. De ambtstermijn van vijf van de bij de eerste verkiezing benoemde leden loopt echter na twee jaar af; onmiddellijk na de eerste verkiezing worden deze vijf leden bij loting aangewezen door de voorzitter van de vergadering van de verdragspartijen;

(b) De verkiezing van de vier bijkomende leden van het Comité wordt gehouden in overeenstemming met de bepalingen van paragrafen 2, 3 en 4 van dit artikel na de inwerkingtreding van de Conventie voor de 41<sup>e</sup> verdragspartij. De ambtstermijn van twee van de bijkomende leden die op deze gelegenheid worden verkozen verstrijkt na twee jaar; deze leden worden bij loting aangewezen door de voorzitter van de vergadering van de verdragspartijen;

(c) De leden van het Comité kunnen herkozen of opnieuw voorgedragen worden.

6. Indien een lid van het Comité overlijdt of ontslag neemt of verklaart dat hij of zij voor om het even welke andere reden niet langer de taken van het Comité kan uitvoeren, duidt de verdragspartij die de deskundige voordroeg een andere deskundige onder haar staatsburgers aan voor de rest van de ambtstermijn. De nieuwe voordracht moet worden goedgekeurd door het Comité.

7. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties zorgt voor het personeel en de voorzieningen die nodig zijn voor een doelmatige uitvoering van de taken van het Comité.

8. De leden van het Comité ontvangen emolumenten uit de middelen van de Verenigde Naties onder de door de Algemene Vergadering vast te stellen voorwaarden.

9. De leden van het Comité hebben recht op de faciliteiten, privileges en immuniteiten van deskundigen die zijn uitgezonden door de Verenigde Naties zoals die zijn vastgelegd in de relevante delen van het Verdrag inzake Privileges en Immunititeiten van de Verenigde Naties.

1. De verdragspartijen verbinden zich ertoe bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties een rapport in te dienen ter bespreking door het Comité over de wettelijke, gerechtelijke, administratieve en andere maatregelen die ze genomen hebben om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze Conventie:

(a) binnen een jaar na de inwerkingtreding van de Conventie voor de betrokken verdragspartij;

(b) vervolgens om de vijf jaar en wanneer het Comité dit verzoekt.

2. De krachtens dit artikel voorbereide rapporten geven ook factoren en eventuele moeilijkheden aan die een invloed hebben op de toepassing van de Conventie en bevatten informatie over de kenmerken van de migratiestromen waar de desbetreffende verdragspartij bij betrokken is.

3. Het Comité beslist over de verdere richtlijnen die van toepassing zijn op de inhoud van de rapporten.

4. De verdragspartijen zorgen voor een brede verspreiding van hun rapporten onder de burgers in hun eigen landen.

#### Artikel 74

1. Het Comité bestudeert de rapporten die door elke verdragspartij worden ingediend en geeft de door hem passend geoordeelde commentaar aan de betrokken verdragspartij. Deze verdragspartij kan opmerkingen ten aanzien van eventuele commentaar die door het Comité overeenkomstig dit artikel werd geleverd voorleggen aan het Comité. Het Comité kan bijkomende informatie vragen van de verdragspartijen wanneer het deze rapporten bestudeert.

2. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties doet, te gepasten tijde vóór de opening van elke gewone vergadering van het Comité, afschriften toekomen aan de Directeur-Generaal van de Internationaal Arbeidsbureau van de rapporten die door de betrokken verdragspartijen werden ingediend en de informatie die relevant is om deze rapporten te bestuderen om zo het Bureau in staat te stellen het Comité te helpen met de expertise die het Bureau kan geven betreffende die zaken die door deze Conventie worden behandeld en die binnen de bevoegdheid van de Internationale Arbeidsorganisatie vallen. Het Comité houdt in zijn beraadslagingen rekening met dergelijke commentaren en informatie zoals die door het Bureau kunnen worden gegeven.

3. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties kan eveneens, na overleg met het Comité, aan andere gespecialiseerde agentschappen alsook aan intergouvernementele organisaties, afschriften doen toekomen van die delen van de rapporten die binnen hun bevoegdheid vallen.

4. Het Comité kan de gespecialiseerde agentschappen en organen van de Verenigde Naties, alsook de intergouvernementele organisaties en andere betrokken lichamen verzoeken schriftelijk informatie over dergelijke zaken die behandeld worden in deze Conventie en die binnen hun bevoegdheid vallen in te dienen ter overweging door het Comité.

5. Het Internationaal Arbeidsbureau wordt door het Comité verzocht vertegenwoordigers aan te duiden die, in een raadgevende hoedanigheid, deelnemen aan de vergaderingen van het Comité.

6. Het Comité kan vertegenwoordigers van andere gespecialiseerde agentschappen en organen van de Verenigde Naties, alsook van intergouvernementele organisaties verzoeken aanwezig te zijn en gehoord te worden op zijn vergaderingen wanneer zaken behandeld worden die binnen hun bevoegdheidssfeer vallen.

7. Het Comité legt jaarlijks een rapport voor aan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over de toepassing van deze Conventie waarin zijn eigen overwegingen en

aanbevelingen staan die vooral gebaseerd zijn op de studie van de rapporten en de door de verdragspartijen gemaakte opmerkingen.

8. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties zendt de jaarlijkse rapporten van het Comité naar de Staten die partij zijn bij deze Conventie, de Economische en Sociale Raad, de VN-Mensenrechtencommissie, de Directeur-Generaal van het Internationaal Arbeidsbureau en andere relevante organisaties.

#### Artikel 75

1. Het Comité stelt zijn eigen huishoudelijk reglement vast.
2. Het Comité kiest zijn functionarissen voor een ambtstermijn van twee jaar.
3. Het Comité komt normaal jaarlijks bijeen.
4. De vergaderingen van het Comité worden normaal gehouden op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties.

#### Artikel 76

1. Een Staat die partij is bij deze Conventie kan, krachtens dit artikel, te allen tijde verklaren dat hij de bevoegdheid van het Comité erkent kennisgevingen waarin een verdragspartij beweert dat een andere verdragspartij haar uit deze Conventie voortvloeiende verplichtingen niet nakomt, in ontvangst te nemen en te behandelen. Kennisgevingen als bedoeld in dit artikel kunnen alleen in ontvangst genomen worden en behandeld worden wanneer ze zijn ingezonden door een verdragspartij die een verklaring heeft afgelegd dat hij ten aanzien van zichzelf de bevoegdheid van het Comité erkent. Geen kennisgeving wordt door het Comité in ontvangst genomen wanneer het een verdragspartij betreft die geen dergelijke verklaring heeft afgelegd. Kennisgevingen die krachtens dit artikel worden ontvangen, worden overeenkomstig de volgende procedure behandeld:

(a) Wanneer een Staat die partij is bij deze Conventie van oordeel is dat een andere verdragspartij haar verplichtingen in deze Conventie niet nakomt, kan hij door middel van een schriftelijke kennisgeving de zaak onder de aandacht brengen van die verdragspartij. De verdragspartij kan de zaak ook aanhangig maken bij het Comité. Binnen drie maanden na ontvangst van de kennisgeving stuurt de ontvangende Staat de Staat die de kennisgeving had gezonden een schriftelijke uiteenzetting of een andere schriftelijke verklaring waarin de zaak wordt opgehelderd en waarin, voor zover mogelijk en relevant, wordt verwezen naar procedures en rechtsmiddelen die in het land zelf reeds zijn toegepast, nog hangende zijn of waartoe zou kunnen worden overgegaan;

(b) Wanneer de zaak niet tot genoegen van de beide betrokken verdragspartijen wordt geregeld binnen zes maanden na ontvangst van de eerste kennisgeving door de ontvangende Staat, heeft elk der beide Staten het recht de zaak bij het Comité aanhangig te maken, door middel van een kennisgeving die zowel aan het Comité als aan de andere Staat wordt gezonden;

(c) Het Comité behandelt een bij hem aanhangig gemaakte zaak alleen nadat het zich ervan heeft verzekerd dat alle beschikbare binnenlandse rechtsmiddelen in de betrokken zaak zijn benut en uitgeput, in overeenstemming met de algemeen erkende beginselen van het internationale recht. Dit is evenwel niet het geval indien de toepassing van de rechtsmiddelen, volgens het Comité, onredelijk lange tijd vergt;

(d) Met inachtneming van de bepalingen van subparagraaf (c) van deze paragraaf stelt het Comité zijn goede diensten ter beschikking van de betrokken verdragspartijen, ten einde de zaak in der minne te regelen op basis van eerbied voor de verplichtingen neergelegd in deze Conventie;

(e) Het Comité komt in gesloten zitting bijeen wanneer het krachtens dit artikel ingediende kennisgevingen behandelt;

(f) Bij elke bij hem in overeenstemming met subparagraaf (b) van deze paragraaf aanhangig gemaakte zaak kan het Comité tot de betrokken verdragspartijen, vermeld in subparagraaf (b), het verzoek richten ter zake dienende informatie te verstrekken;

(g) De in subparagraaf (b) van deze paragraaf bedoelde betrokken verdragspartijen hebben het recht zich te laten vertegenwoordigen wanneer de zaak behandeld wordt in het Comité en hun standpunt mondeling en/of schriftelijk kenbaar te maken;

(h) Het Comité brengt binnen twaalf maanden na de datum van ontvangst van een krachtens subparagraaf (b) van deze paragraaf gedane kennisgeving een rapport uit als volgt:

(i) Wanneer een oplossing als voorzien in subparagraaf (d) van deze paragraaf is bereikt, beperkt het Comité zijn rapport tot een korte uiteenzetting van de feiten en van de bereikte oplossing;

(ii) Wanneer geen oplossing als voorzien in subparagraaf (d) is bereikt, beperkt het Comité zijn rapport tot de relevante feiten met betrekking tot de kwestie tussen de betrokken verdragspartijen. De schriftelijk kenbaar gemaakte standpunten en het verslag van de mondeling naar voren gebrachte standpunten van de betrokken verdragspartijen worden aan het rapport gehecht. Het Comité kan eveneens enkel aan de betrokken verdragspartijen standpunten meedelen die het relevant acht voor de kwestie tussen hen.

In elk van de gevallen wordt het rapport toegezonden aan de betrokken verdragspartijen.

2. De bepalingen van dit artikel treden in werking wanneer tien Staten die partij zijn bij deze Conventie een verklaring hebben afgelegd krachtens paragraaf 1 van dit artikel. Dergelijke verklaringen worden door de verdragspartijen ingediend bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties die afschrift daarvan doet toekomen aan de andere verdragspartijen. Een verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. Een dergelijke intrekking doet geen afbreuk aan de behandeling van een zaak die het onderwerp vormt van een kennisgeving die reeds is gedaan krachtens dit artikel; geen enkele volgende kennisgeving door een verdragspartij wordt krachtens dit artikel in ontvangst genomen nadat de kennisgeving van intrekking van de verklaring door de Secretaris-Generaal is ontvangen, tenzij de betrokken verdragspartij een nieuwe verklaring heeft afgelegd.

#### Artikel 77

1. Een Staat die partij is bij deze Conventie kan te allen tijde krachtens dit artikel verklaren dat het de bevoegdheid van het Comité erkent kennisgevingen in ontvangst te nemen en te behandelen van personen of in naam van personen die aan zijn jurisdictie onderworpen zijn en die beweren dat hun individuele rechten zoals ze bepaald zijn in deze Conventie door die verdragspartij werden geschonden. Het Comité neemt geen enkele kennisgeving in ontvangst wanneer het een verdragspartij betreft die geen dergelijke verklaring heeft afgelegd.

2. Het Comité verklaart elke krachtens dit artikel toegezonden kennisgeving die anoniem is of die het beschouwt als een misbruik van het recht zodanige kennisgevingen in te zenden of die het in strijd acht met de bepalingen van deze Conventie niet ontvankelijk..

3. Het Comité neemt geen krachtens dit artikel door een individuele persoon ingezonden kennisgevingen in behandeling tenzij het zich ervan heeft overtuigd dat:

(a) dezelfde aangelegenheid niet reeds behandeld is of wordt volgens een andere procedure van internationaal onderzoek of internationale regeling;

(b) de individuele persoon alle beschikbare binnenlandse rechtsmiddelen heeft uitgeput; dit is niet het geval wanneer, volgens het Comité, de toepassing van de rechtsmiddelen onredelijk lange tijd vergt of het onwaarschijnlijk is dat ze die persoon effectief zal helpen.

4. Met inachtneming van de bepalingen van paragraaf 2 van dit artikel brengt het Comité alle hem krachtens dit artikel toegezonden kennisgevingen onder de aandacht van de Staat die partij is bij deze Conventie en die een verklaring heeft afgelegd krachtens paragraaf 1 en waarvan beweerd wordt dat hij bepalingen van de Conventie overtreedt. Binnen zes maanden doet de ontvangende Staat het Comité schriftelijke verklaringen of uiteenzettingen toekomen waarin de zaak en het rechtsmiddel dat eventueel door die Staat is toegepast worden toegelicht.

5. Het Comité behandelt krachtens dit artikel ontvangen kennisgevingen in het licht van alle hem door of in naam van de individuele persoon en de betrokken verdragspartij ter beschikking gestelde gegevens.

6. Het Comité komt in gesloten zitting bijeen voor de behandeling van krachtens dit artikel ingezonden kennisgevingen.

7. Het Comité maakt zijn standpunten bekend aan de betrokken verdragspartij en aan de individuele persoon.

8. De bepalingen van dit artikel treden in werking wanneer tien Staten die partij zijn bij deze Conventie verklaringen hebben afgelegd krachtens paragraaf 1 van dit artikel. Dergelijke verklaringen worden door de verdragspartijen ingediend bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties die afschrift daarvan doet toekomen aan de andere verdragspartijen. Een verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. Een dergelijke intrekking doet geen afbreuk aan de behandeling van een zaak die het onderwerp vormt van een kennisgeving die reeds is gedaan krachtens dit artikel; geen enkele volgende kennisgeving door of in naam van een individueel persoon wordt in ontvangst genomen krachtens dit artikel nadat de kennisgeving van intrekking van de verklaring door de Secretaris-Generaal is ontvangen, tenzij de verdragspartij een nieuwe verklaring heeft afgelegd.

#### Artikel 78

De bepalingen van artikel 76 van deze Conventie zijn van toepassing onverminderd de procedures die ter regeling van een geschil of klacht in het door deze Conventie behandelde domein neergelegd zijn in de oprichtingsakten van, of in de conventies goedgekeurd door de Verenigde Naties en de gespecialiseerde agentschappen en vormen geen beletsel voor de verdragspartijen hun toevlucht te nemen tot procedures ter regeling van een geschil overeenkomstig tussen hen van kracht zijnde internationale akkoorden.

### DEEL VIII

#### Algemene bepalingen

#### Artikel 79

Geen bepaling in deze Conventie heeft invloed op het recht van elke verdragspartij criteria vast te leggen die de toelating van arbeidsmigranten en hun gezinsleden regelen. Voor wat de andere zaken betreft die te maken hebben met hun wettelijk statuut en de behandeling van arbeidsmigranten en hun gezinsleden dienen de verdragspartijen de in de huidige Conventie vastgelegde beperkingen in acht te nemen.

#### Artikel 80

Geen bepaling van deze Conventie mag worden uitgelegd als zijnde een aantasting van de bepalingen van het Handvest van de Verenigde Naties en de statuten van de gespecialiseerde agentschappen waarin de onderscheiden verantwoordelijkheden van de verschillende organen van de

Verenigde Naties en van de gespecialiseerde agentschappen met betrekking tot de in deze Conventie geregelde zaken zijn omschreven.

#### Artikel 81

1. Geen bepaling in deze Conventie beïnvloedt gunstiger rechten of vrijheden die aan arbeidsmigranten en hun gezinsleden zijn toegekend krachtens:

- (a) de wetgeving of gewoonten van een verdragspartij; of
- (b) bilaterale of multilaterale verdragen die van kracht zijn voor de betrokken verdragspartij.

2. Geen bepaling van deze Conventie mag zodanig worden uitgelegd als zou zij voor een Staat, een groep of een persoon het recht inhouden een activiteit te ontplooiën of een daad te verrichten die als doel heeft de rechten en vrijheden welke in deze Conventie zijn erkend, in het gedrang te brengen.

#### Artikel 82

De in deze Conventie voorziene rechten van arbeidsmigranten en hun gezinsleden kunnen niet opgezegd worden. Het is niet toegestaan welke druk ook uit te oefenen op arbeidsmigranten en hun gezinsleden met de bedoeling hen de voornoemde rechten te laten opgeven of er afstand van te laten doen. Het is niet mogelijk door middel van een overeenkomst af te wijken van de in deze Conventie erkende rechten. De verdragspartijen dienen passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat deze principes worden nageleefd.

#### Artikel 83

Elke Staat die partij is bij deze Conventie verbindt zich ertoe:

(a) ervoor te zorgen dat personen van wie de hierin erkende rechten of vrijheden worden geschonden een doeltreffend rechtsmiddel hebben, niettegenstaande het feit dat de schending gebeurde door personen die in een officiële hoedanigheid handelden;

(b) ervoor te zorgen dat de vordering van personen die een dergelijk rechtsmiddel zoeken herzien en beoordeeld wordt door bevoegde gerechtelijke, administratieve of wetgevende autoriteiten of door een andere, door het wettelijk stelsel van de Staat voorziene bevoegde autoriteit en mogelijkheden te ontwikkelen tot rechtsmiddelen;

(c) ervoor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten op de naleving van dergelijke rechtsmiddelen toezien wanneer ze verleend worden.

#### Artikel 84

Elke verdragspartij verbindt zich ertoe de wettelijke en andere maatregelen aan te nemen die noodzakelijk zijn om de bepalingen van deze Conventie toe te passen.

### DEEL IX

#### Slotbepalingen

#### Artikel 85

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is aangeduid als de depositaris van deze Conventie.

#### Artikel 86

1. Deze Conventie staat open voor ondertekening door alle Staten. De Conventie moet worden bekrachtigd.

2. Deze Conventie staat open voor toetreding door elke Staat.

3. De akten van bekrachtiging of toetreding worden neergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

#### Artikel 87

1. Deze Conventie treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op een periode van drie maanden na de datum van neerlegging van de twintigste akte van bekrachtiging of toetreding.

2. Voor elke Staat die deze Conventie bekrachtigt of tot deze Conventie toetreedt nadat ze in werking is getreden, treedt deze Conventie in werking op de eerste dag van de maand volgend op een periode van drie maanden na de datum van neerlegging van zijn akte van bekrachtiging of toetreding.

#### Artikel 88

Een Staat die deze Conventie bekrachtigt of ertoe toetreedt mag de toepassing van geen enkel onderdeel ervan uitsluiten, of, onverminderd artikel 3, geen enkele categorie van arbeidsmigranten van haar toepassing uitsluiten.

#### Artikel 89

1. Elke verdragspartij kan deze Conventie opzeggen, niet eerder dan vijf jaar nadat ze in werking is getreden voor de betrokken Staat, door middel van een schriftelijke aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties gerichte kennisgeving.

2. Een dergelijke opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgend op het verloop van een periode van twaalf maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

3. Een dergelijke opzegging ontslaat de verdragspartij niet van haar uit deze Conventie voortvloeiende verplichtingen met betrekking tot een handelen of nalaten dat plaatsvindt vóór de datum waarop de opzegging van kracht wordt, noch doet de opzegging afbreuk aan de voortgezette behandeling van een aangelegenheid die reeds behandeld wordt door het Comité vóór de datum waarop de opzegging van kracht wordt.

4. Na de datum waarop de opzegging van een verdragspartij in werking treedt, begint het Comité niet met de behandeling van een nieuwe zaak met betrekking tot die Staat.

#### Artikel 90

1. Vijf jaar nadat de Conventie in werking is getreden kan een verdragspartij te allen tijde een verzoek tot wijziging van de Conventie indienen door middel van een schriftelijke aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties gerichte kennisgeving. De Secretaris-Generaal deelt vervolgens iedere voorgestelde wijziging aan de verdragspartijen mee, met het verzoek hem te berichten of zij een conferentie van de verdragspartijen verlangen ten einde dit voorstel te bestuderen en in stemming te brengen. Indien binnen de vier maanden na een dergelijke kennisgeving tenminste één derde van de verdragspartijen een dergelijke conferentie verlangt, roept de Secretaris-Generaal deze conferentie onder auspiciën van de Verenigde Naties bijeen. Iedere wijziging die door een meerderheid van de op de conferentie aanwezige Staten die partij zijn en die hun stem uitbrengen wordt aangenomen, wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering.

2. Wijzigingen worden van kracht nadat zij door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zijn goedgekeurd en door een twee derde meerderheid van de verdragspartijen, overeenkomstig hun onderscheiden staatsrechtelijke procedures, zijn aangenomen.

3. Wanneer wijzigingen van kracht worden zijn zij bindend voor die verdragspartijen die ze hebben aangenomen, terwijl de andere verdragspartijen gebonden blijven door de bepalingen van deze Conventie en door iedere voorgaande wijziging die zij hebben aangenomen.

#### Artikel 91

1. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties ontvangt en verspreidt onder alle Staten de tekst van elk door de Staten bij de ondertekening, bekrachtiging of toetreding gemaakt voorbehoud.

2. Een voorbehoud dat onverenigbaar is met het onderwerp en het doel van deze Conventie wordt niet toegelaten.

3. Een voorbehoud kan op elk ogenblik ingetrokken worden door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties die vervolgens alle Staten hiervan op de hoogte brengt. Een dergelijke kennisgeving treedt in werking op de dag waarop ze is ontvangen.

#### Artikel 92

1. Een geschil tussen twee of meerdere verdragspartijen over de interpretatie of toepassing van deze Conventie dat niet geregeld wordt door overleg wordt, op verzoek van één van hen, ter arbitrage voorgelegd. Wanneer binnen zes maanden na de datum van het verzoek tot arbitrage de partijen het niet eens kunnen worden over de organisatie van de arbitrage, kan één van die partijen op verzoek het geschil voorleggen aan het Internationaal Gerechtshof in overeenstemming met het statuut van het Hof.

2. Elke verdragspartij kan op het moment van de ondertekening of bekrachtiging van deze Conventie of de toetreding ertoe verklaren dat ze zichzelf niet gebonden acht door paragraaf 1 van dit artikel. De andere verdragspartijen zijn niet gebonden door die paragraaf wat betreft verdragspartijen die een dergelijke verklaring hebben afgelegd.

3. Elke verdragspartij die een verklaring heeft afgelegd in overeenstemming met paragraaf 2 van dit artikel kan te allen tijde die verklaring intrekken door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties gerichte kennisgeving.

#### Artikel 95

1. Deze Conventie, waarvan de Arabische, Chinese, Engelse, Franse, Russische en Spaanse teksten gelijkelijk authentiek zijn, wordt neergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

2. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties doet aan alle Staten gewaarmerkte afschriften van deze Conventie toekomen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Conventie hebben getekend.

